

Sygn. akt **II C 34/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Eliza Kurkowska
Protokolant:	sekr. sądowy Iwona Brejnak

po rozpoznaniu w dniu 19 sierpnia 2014 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa **P. B. i A. B.**

przeciwko **Przedsiębiorstwu Państwowemu (...)** w **W.**

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza solidarnie od P. B. i A. B. na rzecz Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W. kwotę 3617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt II C 34/14

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 2 sierpnia 2013 r. /k.28/ P. B. i A. B. wnieśli o zasądzenie solidarnie od pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) z siedzibą w W. odszkodowania stanowiącego równowartość, ustalonego w toku postępowania, spadku wartości nieruchomości stanowiących lokale mieszkalne nr (...) i (...) przy ul. (...) w W. (Kw nr (...) i Kw nr (...)) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia następującego po ustaleniu wysokości odszkodowania do dnia zapłaty oraz kosztów rewitalizacji akustycznej, ustalonej w toku postępowania, odnośnie w/w lokali wraz z odsetkami ustawowymi od dnia następującego po ustaleniu wysokości odszkodowania do dnia zapłaty. Jednocześnie powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów procesu według norm przepisanych /pozew k. 2-12 w zw. z k. 28/.

W uzasadnieniu stanowiska wskazano, że powodowie są właścicielami w/w lokali, które to nieruchomości na skutek wprowadzenia uchwałą numer (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. Sejmiku Województwa (...) obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., znalazły się w granicach nowoutworzonego obszaru ograniczonego użytkowania w strefie uciążliwości oznaczonej jako Z 2. Z każdym kolejnym rokiem bliskość lotniska staje się coraz bardziej uciążliwa, natężenie ruchu lotniczego ulega wyraźnemu zwiększeniu. Natężenie hałasu w mieszkaniu powodów jest trudne do zniesienia – immisje z tym związane odczuwalne są nawet przy zamkniętych drzwiach i oknach. Swoje roszczenie za obniżenie wartości nieruchomości powodowie oparli na treści art. 129 ust 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 ze zm.), zwanej dalej „p.o.ś.”, zaś w zakresie odszkodowania obejmującego koszty rewitalizacji akustycznej lokali na treści art. 136 ust 2 w/w ustawy. Jako alternatywną podstawę

prawną swoich roszczeń powodowie podali art. 435 k.c., podnosząc, że port lotniczy jest zakładem wprawianym w ruch za pomocą sił przyrody.

W piśmie z dnia 29 października 2013 r. powodowie wskazali, że domagają łącznie kwoty 76 000 zł, na którą składają się kwoty po 38 000 zł w zakresie lokali mieszkalnych nr (...) przy ul. (...) w W., w tym po 30 000 zł tytułem spadku wartości nieruchomości wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty i kwot po 8 000 zł tytułem rewitalizacji akustycznej wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty /pismo k. 35/.

W odpowiedzi na pozew pozwany Przedsiębiorstwo Państwowe (...) z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości z powodu upływu terminu zawitego na dochodzenie roszczeń zgłoszonych przez powodów oraz o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał, że z roszczeniami, o których mowa w art. 129 ust. 2 p.o.ś. można, zgodnie z treścią art. 129 ust. 4 tej ustawy, wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, przy czym powyższy termin jest terminem zawitym, a zatem z chwilą jego upływu wygasa możliwość dochodzenia roszczeń, o których mowa w art. 129 ust. 1 – 3 ustawy p.o.ś. (...) powodów były zaś objęte ograniczeniami wynikającymi z rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., które weszło w życie z dniem 24 sierpnia 2007 roku. Na mocy tego rozporządzenia nieruchomości powodów znajdowały się częściowo w strefie M, która odpowiadała, co do zasady, obecnym strefom Z1 i Z2 z uchwały Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku. Natomiast analiza ograniczeń w stosunku do tych nieruchomości obowiązujących w obszarze ograniczonego użytkowania w 2007 roku w strefie M oraz w obszarze ograniczonego użytkowania w 2011 roku w strefie Z2 wskazuje, że wejście w życie uchwały nie spowodowało żadnych nowych ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości powodów mogących skutkować zasadnością roszczeń odszkodowawczych po ich stronie, ani nie spowodowało zwiększenia poziomu hałasu lotniczego występującego na stanowiących przedmiot sprawy nieruchomościach. Ograniczenia stanowiące podstawę roszczeń powodów, w szczególności w zakresie konieczności przeprowadzeniu w lokalach prac związanych z zapewnieniem izolacyjności akustycznej, znoszenia hałasu lotniczego czy utraty wartości lokali, jeśli powstały, to już w chwili wejścia w życie rozporządzenia nr 50, tj. w dniu 25 sierpnia 2007 r. Pozwany zakwestionował możliwość zastosowania art. 435 k.c. podnosząc, że pozwany jako zarządzający (...) im. (...) w W. nie spełnia kryteriów do uznania go za przedsiębiorstwo wprawiane w ruch za pomocą sił przyrody, zaś jego działalność nie jest w całości związana z ruchem przewoźników lotniczych. Zdaniem pozwanego, art. 129 p.o.ś. jest przepisem szczególnym w stosunku do regulacji zawartej w art. 435 k.c., dlatego jedyną możliwą podstawą dochodzenia roszczeń w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania winny być przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska. W przeciwnym razie stosowanie art. 435 k.c. mogłoby doprowadzić do obejścia przepisów dotyczących terminu zawitego z art. 129 ust 4 w/w ustawy (odpowiedź na pozew k. 51 – 70).

W dalszych pismach procesowych i na rozprawie w dniu 19 sierpnia 2014 roku strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie. Przy czym pełnomocnik powodów wywodził, że w okresie od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia 04 sierpnia 2011 roku nie istniał już utworzony na podstawie rozporządzenia nr 50 obszar ograniczonego użytkowania wobec zmiany treści art. 135 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska upoważniającego wojewodę do utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania poprzez upoważnienie do utworzenia takiego obszaru sejmiku województwa w drodze uchwały, zaś zmiana przepisu upoważniającego do wydania przepisów wykonawczych do ustawy prowadzi do uchylecia przepisów wykonawczych z chwilą wejścia w życie zmiany przepisów upoważniających, chyba, że akt zmieniający przepisy upoważniające przewiduje wprost utrzymanie ich w mocy, co odnośnie powyższego rozporządzenia nie miało miejsca. Kolejna zmiana przepisu art. 135 ust 2 ustawy Prawo ochrony środowiska nastąpiła na mocy art. 144 pkt 21 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. nr 199, poz. 1227 ze zm.), która to zmiana polegała na zastąpieniu odesłania do pojęcia przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ta zmiana przepisu

nie niosła za sobą żadnych przepisów przejściowych, które wskazywałyby na utrzymanie w mocy wskazanej uchwały czy też przepisów wykonawczych. Tym samym rozporządzenie numer 50, zdaniem strony powodowej, utraciło swoją moc (pisma procesowe – k.147-174, protokół rozprawy z dnia 19 sierpnia 2014 roku – k. 251).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

A. i P. małżonkowie B. są właścicielami na zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej lokali mieszkalnych stanowiących odrębne nieruchomości, które są położone w W. przy ul. (...) i (...), dla których Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa prowadzi księgi wieczyste o numerze odpowiednio: (...) i (...). Małżonkowie B. lokal o numerze (...) nabyli umową ustanowienia odrębnej własności lokalu i jego sprzedaży z dnia 10 listopada 2006 r., zaś lokal o numerze (...) – nabyli umową sprzedaży z dnia 16 kwietnia 2008 r. /odpisy ksiąg wieczystych k. 16-21/.

Rozporządzeniem Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., które weszło w życie w dniu 25 sierpnia 2007 roku (dalej: rozporządzenie), utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...). Rozporządzenie to zostało wydane w oparciu o treść art. 135 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2006 roku, Nr 129, poz. 902 z późn. zm.). Na mocy powyższego rozporządzenia nieruchomości powodów znalazły się w „strefie M” tego obszaru, tj. strefie ograniczeń zabudowy mieszkaniowej. Zgodnie z treścią § 4 ust. 1 tego rozporządzenia w obszarze ograniczonego użytkowania zabroniono:

- 1)przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także pod zabudowę mieszkaniową;
- 2)zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, a w strefie M – także na cele mieszkaniowe – z zastrzeżeniem ust. 2;
- 3)budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także budynków mieszkalnych, z zastrzeżeniem ust. 2.

Stosownie do treści ust. 2 powołanego § 4 tego rozporządzenia w strefie M dopuszczono zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących innym funkcjom, na warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego, na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy. W myśl § 5 tego rozporządzenia w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadzono następujące wymagania techniczne dotyczące budynków:

- 1)w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych;
- 2)w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach.

Nieruchomość przy ul. (...) znalazła się w strefie M wskazanego rozporządzenia

(dowód: Dziennik Urzędowy Województwa (...) z 2007 roku, Nr 156, poz. 4276, a także m.in. k. 79-81).

Uchwałą nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku, która weszła w życie 04 sierpnia 2011 roku, utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Na mocy tej uchwały stanowiącej przedmiot sprawy nieruchomości powodów znalazły się w całości

w strefie Z2. Zgodnie z powyższą uchwałą w strefie Z2 zakazano przeznaczania terenów pod szpitale i domy opieki społecznej oraz pod zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, lokalizowania budynków o funkcji szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz zmiany funkcji budynków istniejących na budynki o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitali i domów opieki społecznej oraz określono, że w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność akustyczną ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie

z ustawą z dnia 07 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz.U. z 2010 roku Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 roku Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy; a w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające klimat akustyczny w pomieszczeniach zgodnie z ustawą z dnia 07 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz.U. z 2010 roku Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 roku Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy (dowód: Dziennik Urzędowy Województwa (...) z 2011 roku, Nr 128, poz. 4086 z załącznikami i nr 206 poz. 6173, a także k. 22-25).

W odpowiedziach na pozew złożonych w sprawie VI C 1062/09 i VI C 1623/09 prowadzonych przed Sądem Okręgowym w Warszawie pozwane w nich Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W. wskazało m.in., że wobec orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 września 2009 r. (II OSK 445/09) i stwierdzonej w niej nieaktualności rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r., za bezzasadne należy uznać żądania powodów z tych spraw (tj. ze sprawy VI C 1062/09 i VI C 1623/09) /kserokopia pisma k. 241-250/.

Pismem z dnia 10 maja 2010 r. Prezydent miasta stołecznego W. zwrócił się do Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z wnioskiem o podjęcie uchwały czy rozporządzenie Wojewody (...) numer 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r. ws. (...) Ograniczonego (...) zachowało moc obowiązującą po wejściu w życie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W odpowiedzi na powyższe pismo Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego pismem z dnia 26 maja 2010 r. wskazał, że niecelowe jest wystąpienie do Naczelnego Sądu Administracyjnego z wnioskiem o podjęcie uchwały, albowiem analiza najnowszego orzecznictwa NSA wskazuje, że w orzecznictwie tego Sądu dominuje pogląd, iż w związku ze zmianą przepisu zawierającego upoważnienie do utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, rozporządzenie stało się nieaktualne. /kserokopie pism k. 217 -218/.

W uzasadnieniach decyzji administracyjnych wskazano, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. w wyroku z dnia 23 lutego 2010 r. sygn. akt VII Sa/Wa 2085/09, czy też Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 29 września 2009 r. sygn. akt II OSK 445/09 podnosili, że rozporządzenie Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r. nie obowiązuje /kserokopie decyzji k. 223-224, 226-227/.

Specjalista K. S. z Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wskazał, że odpowiedzi na pytanie czy Rozporządzenie Wojewody numer 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r. obowiązuje, udzielił Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 29 września 2009 r. /kserokopia pisma k. 231-232/.

Pismem z dnia 22 lipca 2013 roku, pełnomocnik P. B. i A. B. zgłosił wobec Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W. roszczenie odszkodowawcze w związku z ustanowieniem (...) Ograniczonego (...) w W. i wniósł o zapłatę odszkodowania za konieczność poniesienia nakładów akustycznych oraz spadek wartości nieruchomości lokalu mieszkalnego numer (...) przy ul. (...) w W.. W piśmie nie wskazano kwoty, której powodowie domagali się tytułem odszkodowania /kserokopia pisma wraz z kserokopią dowodu nadania pisma k. 26-27/.

Pismem z dnia 17 września 2013 r. Starosta (...) poinformował, że w okresie pomiędzy 15 listopada 2008 r. a 3 sierpnia 2011 r. dla inwestycji o charakterze mieszkaniowym lokalizowanych na gruntach wchodzących w skład tzw. strefy M obszaru ograniczonego użytkowania wokół (...) im. (...) w W., wydano 30 pozytywnych decyzji; w Gminie M. wydano 52 takie decyzje we wskazanym okresie. W okresie od 1 stycznia 2010 r. do 3 sierpnia 2011 r. w stosunku do nieruchomości położonych w dzielnicy U. w strefie (...) były wydawane decyzje o pozwoleniu na budowę nowych

budynków o przeznaczeniu wyłącznie mieszkalnym i nie odmówiono wydania pozwolenia na realizację inwestycji wymienionych w § 4 ust 1 pkt 2 i 3 w/w rozporządzenia z uwagi na usytuowanie nieruchomości w tym obszarze / kserokopie pisma k. 228-230/.

Urząd Marszałkowski Województwa (...) wskazał, że jak wynika z uchwały Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. utworzony został nowy obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., a wcześniej w tym przedmiocie orzekł Naczelny Sąd Administracyjny /kserokopia pisma k. 233/.

Wojewoda (...) pismem z dnia 6 czerwca 2014 r. wskazał, że w/w rozporządzenie utraciło moc 15 listopada 2008 r. Jednocześnie powołał się na orzeczenie NSA z dnia 29 września 2009 r. /kserokopia pisma k. 234/.

Pismem z dnia 14 sierpnia 2014 r. Prezes Rady Ministrów D. T. przedstawił Marszałkowi Sejmu E. K. projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustawy z projektami aktów wykonawczych / kserokopia pisma k. 219-222/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie niezakwestionowanych twierdzeń stron oraz wskazanych wyżej dowodów. Jakkolwiek Sąd dopuścił dowód z dokumentów, stanowiących kserokopie pism, przedłożonych przez stronę powodową na rozprawie w dniu 19 sierpnia 2014 r., to te dowody nie były istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. W szczególności, zdaniem Sądu, dokumenty te nie wykazały okoliczności na jaką zostały zgłoszone, a mianowicie, że nie upłynął termin zawity do zgłoszenia roszczeń przez powodów oraz co do daty obowiązywania rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z 2007 r. /k. 252/, o czym w dalszej części uzasadnienia.

Sąd oddalił pozostałe wnioski dowodowe na podstawie art. 227 k.p.c., w tym wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, mając na względzie, iż wobec upływu terminu zawitego dla dochodzenia roszczeń powodów dowody te nie dotyczyły okoliczności o istotnym znaczeniu dla rozstrzygnięcia sprawy.

Ponadto Sąd oddalił wniosek dowodowy o przesłuchanie stron mając na uwadze, że dowód ten ma w istocie charakter pomocniczy i może być przeprowadzony wyjątkowo, gdy w świetle oceny Sądu, opartej na całokształcie okoliczności sprawy, brak jest w ogóle innych środków dowodowych albo gdy istniejące okazały się niewystarczające do wyjaśnienia okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy oparty na dokumentach, pozwalał wydać rozstrzygnięcie bez potrzeby przeprowadzania dowodu z przesłuchania stron.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika pozwanego o określenie terminu na złożenie pisma procesowego oraz oddalił wniosek pełnomocnika powoda o wyrażenie zgody na złożenie pisma procesowego. Podnieść należy, że w ocenie Sądu, zważywszy na fakt, że upłynął termin zawity dla dochodzenia roszczeń powodów brak było podstaw do wyrażania zgody na zgłaszanie dalszych pism procesowych. Wskazać trzeba, że nie było przeszkód by pełnomocnicy stron stosowne argumenty podnieśli ustnie na rozprawie w dniu 19 sierpnia 2014 r. W przypadku pełnomocnika powodów zauważyć również należy, że Sąd określił pełnomocnikowi powodów termin 45 dni na zajęcie stanowiska wobec treści odpowiedzi na pozew/k.144/. Pełnomocnik powodów skorzystał z powyższego uprawnienia. W niniejszej sprawie od dnia złożenia przez tego pełnomocnika pisma z dnia 4 czerwca 2014 r. /k.147/ nie zaszły dodatkowe okoliczności, które uzasadniałyby konieczność złożenia dalszego pisma procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było to, że rozporządzeniem nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) i nieruchomości (lokale) powodów znalazły się w „strefie M” tego obszaru, tj. w strefie ograniczeń zabudowy mieszkaniowej, natomiast na mocy uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku znajduje się w strefie Z2 obszaru ograniczonego użytkowania utworzonego dla (...) im. (...) w W..

Okolicznością sporną było natomiast to, czy rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku obowiązywało do dnia wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku, czy to ta uchwała wprowadziła ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości powodów oraz czy upłynął 2 – letni termin określony w art. 129 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – p.o.ś. na dochodzenie odszkodowania za szkodę poniesioną w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z tej nieruchomości od dnia wejścia w życie regulacji powodującej to ograniczenie.

Zajęcie stanowiska w powyższych kwestiach pozwoliło Sądowi rozstrzygnąć, czy powództwo jest uzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 129 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2013.1232 – dalej p.o.ś.), jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części. W związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. Z powyższymi roszczeniami, stosownie do treści ust. 4 powołanego artykułu, można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.

Podstawą do domagania się powyższych roszczeń może być ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości poprzez stworzenie obszaru ograniczonego użytkowania. Według art. 129 ust. 2 p.o.ś. ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jest bowiem także ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania (tak: Sąd Najwyższy, m.in., w wyroku z dnia 06 maja 2010 roku, II CSK 602/09). W orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtował się przy tym pogląd, zgodnie z którym ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości według art. 129 ust. 2 p.o.ś. jest samo ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania.

W związku z ustanowieniem takiego obszaru pozostaje nie tylko obniżenie wartości nieruchomości, będące następstwem ograniczeń przewidzianych bezpośrednio w treści aktu ustanawiającego ten obszar (zwłaszcza dotyczących ograniczeń zabudowy), lecz także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z tego, że wskutek wejścia w życie tego aktu dochodzi do zawężenia granic własności (art. 140 w związku z art. 144 k.c.) i tym samym ścieśnienia wyłącznego władztwa właściciela względem nieruchomości położonej na obszarze ograniczonego użytkowania, który będzie musiał znosić dopuszczalne na tym obszarze immisje, w tym – hałasu. Taka interpretacja jest przejawem dążenia do kompleksowego uregulowania skutków ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania, prowadzących do obniżenia wartości nieruchomości. Konsekwencją powyższego jest, m.in., poddanie roszczeń właścicieli szczególnym ograniczeniom czasowym przewidzianym w art. 129 ust. 4 tej ustawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06 maja 2010 roku, II CSK 602/09, LEX nr 585768; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 09 kwietnia 2010 roku, III CZP 17/10, LEX nr 584036; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 roku, III CZP 128/09, LEX nr 578138, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2012 roku, I CSK 509/11, LEX nr 1215402).

Z art. 135 ust. 1 p.o.ś. wynika, że stworzenie obszaru ograniczonego użytkowania może mieć miejsce, jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, albo z analizy porealizacyjnej wynika, iż mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu. Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub dla zakładów lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie określa się na zasadach

wskazanych w art. 135 ust. 2 ustawy – Prawo ochrony środowiska. Przepis ten zawiera delegację do określenia obszaru ograniczonego użytkowania, jak również określa rodzaj aktu prawnego, w drodze którego następuje jego utworzenie.

Nie ulega wątpliwości, iż rozporządzeniem Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...). (...) powodów przy ulicy (...) w W. znalazły się w „strefie M” tego obszaru, tj. strefie ograniczeń zabudowy mieszkaniowej.

Na skutek zmiany przepisów prawa oraz konieczności rozszerzenia terenu objętego obszarem ograniczonego użytkowania Sejmik Województwa (...) w dniu 20 czerwca 2011 roku podjął Uchwałę nr 76/11 w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W..

Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela ocenę prawną odnośnie tego, że przepisy rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku zachowały moc obowiązującą do czasu wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. zaprezentowaną w uzasadnieniach wyroków Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 30 listopada 2010 roku, (VI ACa 1156/10 i VI ACa 1058/10), 01 kwietnia 2011 roku (VI ACa 194/11), 06 lipca 2011 roku (VI ACa 14/11) i 08 lipca 2011 roku (VI ACa 140/11), opartą na następujących rozważaniach.

W dacie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., tj. w dniu 24 sierpnia 2007 roku (data wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku), art. 135 ust 2 p.o.ś. wskazywał, że obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, tworzy wojewoda, w drodze rozporządzenia. Przepis ten uległ zmianie na podstawie art. 19 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz.U. z 2005 roku, Nr 175, poz. 1462), która to zmiana obowiązywała od dnia 01 stycznia 2008 roku i według tej nowelizacji obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały. Zmieniono zatem jedynie organ uprawniony do utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania – w miejsce wojewody – sejmik województwa oraz wskazano, że następuje to w formie uchwały, a nie jak dotychczas w formie rozporządzenia.

Jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny zgodnie z treścią § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 roku w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. Nr 100, poz. 908), jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej treść przepisu upoważniającego. Zgodnie zaś z treścią § 32 ust.

3 powyższego rozporządzenia, jeżeli zmiana treści przepisu upoważniającego polega na tym, że zmienia się organ upoważniony do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą, w takim przypadku organem upoważnionym do zmiany lub uchylenia aktu wykonawczego wydanego na podstawie zmienionego przepisu upoważniającego jest organ wskazany w zmienionym upoważnieniu. Przepis ten stosuje się przy tym odpowiednio, na podstawie § 143 wspomnianego rozporządzenia, do aktów prawa miejscowego.

Z powyższego wynika, że zmiana z dniem 01 stycznia 2008 roku organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego z wojewody na sejmik województwa w myśl § 32 ust. 3 ww. rozporządzenia nie wpłynęła na moc obowiązującą rozporządzenia Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku. W przypadku bowiem zmiany treści przepisu upoważniającego polegającej na zmianie organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą.

Natomiast w zakresie uregulowanym w § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 roku dotyczącym zmiany formy aktu (uchwała w miejsce rozporządzenia), należy przyjąć, że rozporządzenie Wojewody

(...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku nie utraciło mocy obowiązującej na podstawie tej reguły walidacyjnej. Zważyć należy, że ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz.U. z 2005 roku, Nr 175, poz. 1462), która z dniem 01 stycznia 2008 roku zmieniała organ tworzący obszar ograniczonego użytkowania i formę aktu, równocześnie w art. 47 ust. 2 wskazała, że akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych tą ustawą zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje.

Odnosnie zaś określenia przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie w dacie wydania rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku według art. 135 ust. 2 p.o.ś., było to przedsięwzięcie, określone w art. 51 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy. Zakres ten nie został zmieniony ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej, którą dokonano zmiany organu upoważnionego do określenia obszaru ograniczonego użytkowania i formy aktu ustanawiającego ten obszar.

Zgodnie z treścią art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska obowiązującego do dnia 15 listopada 2008 roku - sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagały między innymi planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Jak stanowił art. 51 ust. 8 ustawy Prawo ochrony środowiska - również obowiązujący do dnia 15 listopada 2008 roku - Rada Ministrów, uwzględniając możliwe oddziaływanie na środowisko przedsięwzięć, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy p.o.ś. w drodze rozporządzenia miała obowiązek określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, a także szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu.

Aktem wykonawczym wydanym na podstawie art. 51 ust. 8 p.o.ś. było z kolei rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2004 roku w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573 ze zm.). Zgodnie z § 1 rozporządzenia określało ono: 1) rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko; 2) rodzaje przedsięwzięć, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być wymagany; 3) przypadki, w jakich zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane, jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko; 4) szczegółowe uwarunkowania związane z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Zgodnie zaś z § 2 ust. 1 pkt 28 sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagały lotniska o podstawowej długości pasa startowego nie mniejszej niż 2.000 m. Według zaś § 3 ust. 1 pkt 55 sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko mogły wymagać lotniska, niewymienione w § 2 ust. 1 pkt 28, lub lądowiska helikopterów.

Ustawa z dnia 03 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w art. 144 ust. 9 uchyliła w tytule I ustawy Prawo ochrony środowiska cały dział V i VI, a więc też art. 51, ale równocześnie w art. 173 ust. 1 wskazała, że dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane między innymi na podstawie art. 51 ust. 8 ustawy Prawo ochrony środowiska, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 60 ustawy z 03 października 2008 roku, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy, to jest do dnia 15 listopada 2010 roku.

Zgodnie zaś z treścią art. 173 ust. 2 ustawy z dnia 03 października 2008 roku do czasu wydania przepisów, o których mowa w art. 60 tej ustawy: 1) za przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco

oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko; 2) za przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 2 mniejszej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być stwierdzony.

Powyższe oznaczało, że uchylając art. 51 ust. 1 pkt 1 i art. 51 ust. 8 ustawy Prawo ochrony środowiska uznano, że przepisy wykonawcze wydane na podstawie tej ustawy (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2004 roku w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko) zachowują moc przez 24 miesiące, to jest do dnia 15 listopada 2010 roku, a w ust. 2 art. 173 doprecyzowano, że do czasu wydania przepisów wykonawczych określonych w art. 60 ustawy z dnia 03 października 2008 roku za przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2004 roku) przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Ostatecznie oznacza to, iż zmiana ustawy z dnia 03 października 2008 roku w powyższym zakresie miała jedynie charakter redakcyjny i określała, kiedy przepisy wykonawcze mówiące o tym, jakie przedsięwzięcia mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, tracą moc.

Co więcej przepisem wykonawczym, wydanym na podstawie art. 60 ustawy z dnia 03 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, było nowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397), które weszło w życie z dniem 15 listopada 2010 roku.

Rozporządzenie to określa: 1) rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko; 2) rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko; 3) przypadki, w których zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane, jako przedsięwzięcia, o których mowa w pkt 1 i 2.

Zgodnie § 2 ust. 1 pkt 30 tego rozporządzenia do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się lotniska o podstawowej długości drogi startowej nie mniejszej niż 2.100 m, a zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 59 do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się lotniska inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 30 lub lądowiska, z wyłączeniem lądowisk centrów urazowych, o których mowa w ustawie z dnia 08 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym przeznaczonych wyłącznie dla śmigłowców ratunkowych.

Reasumując, zmiany art. 135 ust. 2 p.o.ś. w zakresie organu, rodzaju aktu prawnego oraz określenia rodzaju przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w żaden sposób nie wpłynęły na skuteczność obowiązywania rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku. Zmiana organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego nie wpłynęła na moc jego obowiązywania; kwestia formy aktu została rozstrzygnięta w przepisach przejściowych, to jest art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku, a zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym przedmiotowo pozostał ten sam, albowiem nie zmieniła go ani nowelizacja dokonana ustawą z dnia 03 października 2008 roku, ani też nowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Powyższe stanowisko odnośnie skutków wprowadzenia zmiany treści art. 135 ust. 1 i 2 ustawy Prawo ochrony środowiska obowiązującej od dnia 15 listopada 2008 roku znajduje także potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (uzasadnienie wyroku z dnia 06 maja 2011 roku II CSK 421/10, LEX nr 863961, z dnia 25 maja 2013 roku, I CSK 509/11, tak też Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 31 sierpnia 2009 roku w sprawie IV SA/Wa 2569/07, LEX nr 518044).

Argumentację potwierdzającą słuszność powyższego wyводу odnaleźć można także w uzasadnieniu uchwały Sejmiku Województwa (...) nr 76/11 z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., z którego wynika wprost iż „dotychczasowy akt ustanawiający obszar ograniczonego – rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku – został utrzymany w mocy na podstawie przepisów ustawy z dnia

29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej. Zgodnie z art. 47 ust. 2 tej ustawy, akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych niniejszą ustawą z zakresu zadań i kompetencji podlegających przekazaniu, zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje ([http://www.mazovia.pl/sejmik/uchwaly-sejmiku/uchwala,2022,\(...\).html](http://www.mazovia.pl/sejmik/uchwaly-sejmiku/uchwala,2022,(...).html)).

W konsekwencji rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku obowiązywało do czasu wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) nr 76/11 z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Uchwała Sejmiku nie wprowadziła w stosunku do nieruchomości powodów żadnych nowych ograniczeń. W związku z tym powództwo musiało ulec oddaleniu z uwagi na upływ terminu, w którym powodowie mogli wystąpić z roszczeniami o zapłatę odszkodowania za zmniejszenie wartości należących do nich nieruchomości oraz kosztów rewitalizacji akustycznej na skutek utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. zgodnie z treścią art. 129 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska.

W stosunku do powodów upłynął bowiem określony w art. 129 ust. 4 p.o.ś. dwuletni termin zawity od dnia wejścia w życie regulacji powodującej ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, w czasie którego mogli występować z roszczeniami przedstawionymi w pozwie. Wskazać przy tym należy, iż przepis art. 129 ust. 4 p.o.ś. jest przepisem szczególnym, podlegającym ścisłej wykładni. Konstytuuje on uprawnienie limitowane w czasie, tj. ograniczone terminem prekluzyjnym prawa materialnego, po upływie którego uprawnienie wygasa. Wystąpienie z roszczeniem w przewidzianym ustawą terminie jest podstawową przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego. Skoro zatem powodowie z takim roszczeniem nie wystąpili do pozwanego w ustawowym terminie, powództwo podlegało oddaleniu, bez konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego w szerokim zakresie.

Wskazać jednocześnie należy, iż ocena charakteru terminu, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska była przedmiotem wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2008 roku (II CSK 216/08), w którym Sąd ten wyjaśnił i szeroko umotywował stanowisko, akceptowane także przez skład orzekający w niniejszej sprawie, iż: „Termin do zgłoszenia roszczeń, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy z 2001 roku Prawo ochrony środowiska, jest terminem zawitym, a nie terminem przedawnienia.” Podobnie

w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013 roku (II CSK 578/12) wskazano, że „termin z art. 129 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska stanowi termin zawity, w którym żądania z art. 129 ust. 1 – 3 ustawy Prawo ochrony środowiska muszą zostać zgłoszone obowiązującemu do ich realizacji w celu zachowania prawa dochodzenia tych roszczeń przed sądem”.

Nawet jednak gdyby uznać, że termin określony w art. 129 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska stanowi termin przedawnienia (jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 04 lipca 2013 roku (I CSK 645/12) nie motywując jednak swego stanowisko w tym zakresie i błędnie odwołując się do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2008 roku (II CSK 216/08) ze wskazaniem, że termin z art. 129 ust. 4 jest terminem przedawnienia, w sytuacji gdy w powyższym wyroku z dnia 10 października 2010 roku, Sąd Najwyższy zaprezentował stanowisko, że termin ten jest terminem zawitym), to jego podniesienie przez pozwanego /k.69/ skutkuje niemożnością jego skutecznego dochodzenia i uwzględnienia powództwa w niniejszej sprawie. Zasadniczym rezultatem upływu terminu przedawnienia jest bowiem to, że roszczenie traci cechę zaskarżalności, a ten przeciwko komu ono przysługuje może się uchylić od zaspokojenia roszczenia. Skorzystanie przez dłużnika z takiego uprawnienia uniemożliwia zatem zasądzenie świadczenia i jego przymusową egzekucję.

Jednocześnie brak jest podstaw do uznania podniesienia powyższego zarzutu za nadużycie prawa podmiotowego. Zgodnie z treścią art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno –

gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Podkreśla się, że przedawnienie jest instytucją stabilizującą stosunki prawne i przy ocenie przedawnienia wskazany jest rygoryzm. Istotą przedawnienia jest, aby dłużnik nie pozostawał w niepewności, co do swojej sytuacji prawnej. Dłużnik bowiem nie powinien bezterminowo pozostawać w stanie pozwalającym na przypisanie mu ewentualnej odpowiedzialności za zdarzenia, jakie wystąpiły w przeszłości. W orzecznictwie jednolicie przyjmuje się dopuszczalność stosowania art. 5 k.c. jako obrony przeciwko zarzutowi przedawnienia, jednocześnie podkreślając, że takie działanie jest z zasady wyjątkowe i pozostaje uzależnione od wykazania okoliczności mających taki charakter. Konstrukcja ta ma z założenia charakter nadzwyczajny i może być stosowana jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach,

w których skutki zarzutu przedawnienia mogłyby zostać pominięte jako sprzeczne z zasadami współzycia społecznego lub społeczno – gospodarczym przeznaczeniem prawa (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2006 roku, IV CK 367/05, LEX nr 371507, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02 kwietnia 2003 roku, I CKN 204/01). Z kolei w wyroku z dnia 24 maja 2013 roku (I ACa 157/13, LEX nr 1327520) Sąd Apelacyjny w Katowicach wskazał, że zarzut przedawnienia stanowi prawo podmiotowe dłużnika, dlatego jedynie w wyjątkowych sytuacjach może nie zostać uwzględniony przez sąd i potraktowany jako nadużycie prawa na podstawie art. 5 k.c. Do nadużycia prawa podmiotowego dochodzi wówczas, gdy

w konkretnych okolicznościach podniesienie przez pozwanego zarzutu przedawnienia pozostaje w sprzeczności z zasadami współzycia społecznego i jednocześnie indywidualna ocena tych okoliczności wskazuje, że opóźnienie w dochodzeniu przedawnionego roszczenia jest spowodowane szczególnymi przesłankami uzasadniającymi to opóźnienie i nie jest ono nadmierne (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2011 roku, I CSK 238/11, LEX nr 1129070). W niniejszej sprawie brak podstaw do uznania, że wystąpiły jakiegokolwiek szczególne przesłanki uzasadniające opóźnienie w dochodzeniu roszczeń przez powodów.

(...) powodów zostały objęte ograniczeniami wynikającymi

z rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Ograniczenia stanowiące podstawę roszczeń powodów w związku ze spadkiem wartości stanowiącej przedmiot sprawy nieruchomości i kosztami rewitalizacji akustycznej, jeśli zatem już powstały, to miało to miejsce w chwili wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50, tj. w dniu 24 sierpnia 2007 roku, nie zaś

z chwilą wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku.

W związku zatem z faktem, że nieruchomości powodów były położone w obszarze ograniczonego użytkowania utworzonym rozporządzeniem Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku, termin do zgłaszania ewentualnych roszczeń, o których mowa w art. 129 ust. 1 – 3 ustawy Prawo ochrony środowiska upłynął dla powodów w dniu 25 sierpnia 2009 roku, tj. z upływem 2 lat od daty wejścia w życie powyższego rozporządzenia.

Skoro powodowie, co jest bezsporne, nie zgłosili swoich roszczeń odszkodowawczych w terminie określonym w art. 129 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska biegnącym od dnia wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku o utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania nie może budzić wątpliwości, że roszczenie o wyrównanie utraty wartości ich nieruchomości i kosztów rewitalizacji akustycznej powiązane przyczynowo z wprowadzeniem wokół lotniska obszaru ograniczonego użytkowania nie może być przez nich skutecznie dochodzone.

Jak wprost wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 kwietnia 2013 roku

(IV CSK 608/12, LEX nr 1347892), który tutejszy Sąd w całości podziela, w związku z tym, że art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska przyznaje odszkodowanie za szkodę spowodowaną wejściem w życie aktu prawnego wprowadzającego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości w dotychczasowy sposób lub w sposób zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem, szkoda podlegająca naprawieniu na podstawie tego przepisu nie powstaje, gdy kolejny akt prawa miejscowego utrzymuje dotychczasowe ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości, jak

miało to miejsce w przedmiotowej sprawie (tak też Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 21 listopada 2013 roku, VI ACa 682/13).

Na mocy § 4 powyższego rozporządzenia Wojewody (...) z 2007 roku w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadzone zostały ograniczenia dotyczące szpitali, domów opieki oraz zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M dodatkowo zabudowy mieszkaniowej. Ograniczenia te polegały na zakazie przeznaczania nowych terenów pod powyższe rodzaje działalności, zmiany sposobu użytkowania budynków na powyższą działalność oraz budowy nowych budynków na cele powyższej działalności. Ponadto, na mocy § 5 wymienionego wyżej rozporządzenia wprowadzone zostały w obszarze ograniczonego użytkowania wymagania techniczne dotyczące nowoprojektowanych oraz istniejących budynków dotyczące zapewnienia właściwego klimatu akustycznego zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach.

Analizując całokształt okoliczności niniejszej sprawy wskazać należy, że porównanie ograniczeń w stosunku do nieruchomości powodów obowiązujących w strefie M obszaru ograniczonego użytkowania utworzonego na podstawie rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku oraz w strefie Z2 obszaru ograniczonego użytkowania na podstawie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku wskazuje, że wejście w życie powyższej uchwały nie spowodowało żadnych nowych ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości powodów, mogących skutkować zasadnością roszczeń odszkodowawczych po ich stronie. Wskazać jednocześnie należy, że jak wynika z analizy ograniczeń obowiązujących w strefie M obszaru ograniczonego użytkowania z 2007 roku i w strefie Z2 obszaru ograniczonego użytkowania z 2011 roku, pewne ograniczenia, które istniały w strefie M obszaru ograniczonego użytkowania z 2007 roku, takie jak zakaz przeznaczania nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową (§ 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia nr 50) zostały obecnie w uchwale z 20 czerwca 2011 roku zniesione w całym obszarze ograniczonego użytkowania, z wyjątkiem strefy Z1. W związku

z powyższym w strefie Z2, w której leżą obecnie nieruchomości powodów, ograniczenia te już nie obowiązują, a te które nadal obowiązują obowiązywały już od czasu wprowadzenia rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku. Natomiast ograniczenia dotyczące konieczności dostosowania istniejących budynków znajdujących się w obszarze ograniczonego użytkowania, są takie same w obszarze ograniczonego użytkowania utworzonym uchwałą z 2011 roku, jak te, które istniały w obszarze ograniczonego użytkowania z 2007 roku. Zgodnie bowiem z § 6 uchwały z dnia 20 czerwca 2011 roku w obszarze ograniczonego użytkowania w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające klimat akustyczny w pomieszczeniach zgodnie

z ustawą z dnia 07 lipca 1994 rok Prawo budowlane i przepisami wykonawczymi do tej ustawy. Takie same ograniczenia istniały w obszarze ograniczonego użytkowania z 2007 roku (§ 5 rozporządzenia nr 50). W tym stanie rzeczy, w świetle całokształtu okoliczności niniejszej sprawy, niewątpliwie zmiana aktu prawnego w przedmiocie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. nie wpłynęła w żadnej mierze na sytuację nieruchomości powodów i nie podstaw do uznania, iż spowodowała dalsze obniżenie wartości nieruchomości powodów z uwagi na zwiększenie ograniczeń.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 01 grudnia 2010 roku (I CSK 86/10, LEX nr 8185541) „nie każda zmiana ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska rozpoczyna bieg nowego terminu do wystąpienia z roszczeniami uregulowanymi w art. 129 ust. 1 – 3 ustawy Prawo ochrony środowiska, lecz jedynie taka nowelizacja lub zmiana, która dotyczy danej nieruchomości”. Powyższa zasada dotyczy w tym samym stopniu zmiany polegającej na nowelizacji danego aktu prawnego wprowadzającego obszar ograniczonego użytkowania, jak i wejścia w życie nowego aktu prawnego zastępującego jeden obszar ograniczonego użytkowania innym. Przyjęcie, iż każda zmiana obszaru ograniczonego użytkowania, czy to materialna, czy też formalna (np. zmiana organu, zmiana formy aktu prawnego) rozpoczyna bieg terminu od nowa, niweczyłoby niewątpliwie cel ustawodawcy przyświecający mu przy wprowadzeniu art. 129 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska. Powyższy przepis z jednej strony stanowi bowiem ułatwienie dla osób występujących

z roszczeniami związanymi z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości,

a z drugiej strony określenie 2 – letniego terminu zawitego na ich dochodzenie pozwala na stosunkowo szybkie wywiązanie się z zobowiązań związanych z ograniczeniami oraz zagwarantowanie, iż roszczenia nie będą się pojawiać

w przyszłości, co umożliwi prowadzenie przewidywalnej polityki finansowej. Należy zatem przyjąć, iż bieg terminu do występowania z roszczeniami na podstawie art. 129 rozpoczyna się od nowa wyłącznie dla osób, dla których zmiana obszaru powoduje skutki negatywne i tylko w zakresie tych skutków.

Stanowisko takie w analogicznej sprawie zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 sierpnia 2013 roku (II CSK 578/12) podnosząc w uzasadnieniu, że „bezsporne jest, że powodowie nie zgłosili pozwanemu swoich roszczeń odszkodowawczych w terminie zawitym z art. 129 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska biegnącym od dnia wejścia w życie rozporządzenia o utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania z 2003 roku, w związku z czym nie może budzić wątpliwości, że roszczenie o wyrównanie utraty wartości ich nieruchomości, powiązanej przyczynowo z wprowadzeniem wokół lotniska obszaru w ówczesnie oznaczonym kształcie i z wówczas określonymi ograniczeniami wygasło”.

Powyższy pogląd znajduje uzasadnienie także w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2012 roku (IV CSK 28/12, LEX nr 1228596), zgodnie z którym „odpowiedzialność odszkodowawczą, o której mowa w art. 129 ustawy Prawo ochrony środowiska, przewidziano nie za samo ograniczenie i nie za każde ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Odszkodowanie nie rekompensuje zmiany dotychczasowej sytuacji właściciela nieruchomości, a tym bardziej utrzymywania już istniejących ograniczeń w przypadku zmiany aktu prawnego. Odszkodowanie służy bowiem za konkretną szkodę, która powstała w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, a nie za samo ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Konieczną przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej jest więc szkoda, której źródłem jest rozporządzenie lub akt prawa miejscowego powodujący ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Szkoda ma być normalnym następstwem wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego wprowadzającego ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości. Szkoda taka może powstać, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe lub zwiększa dotychczasowe ograniczenia co do sposobu korzystania z nieruchomości lub też przedłuża na kolejny okres ograniczenia, które zostały wprowadzone na określony czas. Szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie (jak poprzednio obowiązujący).”

Z powołanych orzeczeń jednoznacznie wynika, że szkoda może powstać wyłącznie wówczas, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe, zwiększa lub przedłuża dotychczasowe ograniczenia oraz, że szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie, tzn. na poziomie poprzednio obowiązującego aktu prawnego lub zmniejsza te ograniczenia, jak miało to miejsce w rozpoznawanej sprawie.

W związku z powyższym uznać należy, iż zgłoszone w niniejszej sprawie roszczenia odszkodowawcze powodów są bezpodstawne i podlegają oddaleniu z uwagi na fakt, iż dla nieruchomości powodów wejście w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania nie skutkuje żadnymi nowymi ograniczeniami w stosunku do poprzednio obowiązującego obszaru ograniczonego użytkowania utworzonego na podstawie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku, a od wejścia w życie tego rozporządzenia upłynął 2 – letni termin na dochodzenie roszczeń. Brak nowych ograniczeń w stosunku do nieruchomości powodów w powołanej uchwale oznacza brak przesłanki dochodzenia roszczeń (por. art. 129 ustawy Prawo ochrony środowiska) i ich bezpodstawność. Zgodnie bowiem z treścią art. 129 ust. 2 w związku z art. 135 ustawy Prawo ochrony środowiska podstawą roszczeń odszkodowawczych z tytułu utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania mogą być wyłącznie szkody pozostające w związku z wprowadzonymi ograniczeniami sposobu korzystania z nieruchomości.

Ze względu na fakt, iż przed wejściem w życie uchwały w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania z 2011 roku nieruchomości powodów były już objęte obszarem ograniczonego użytkowania z 2007 roku wprowadzonym rozporządzeniem Wojewody (...) nr 50, nie ma żadnych przesłanek dla uznania, że wyżej wymieniona uchwała wiąże się z jakąkolwiek szkodą poniesioną przez powodów, uchwała to nie wprowadziła bowiem żadnych nowych ograniczeń, które uzasadniałyby roszczenia odszkodowawcze powodów w związku z dalszym zmniejszeniem wartości ich nieruchomości i okoliczność taka nie została przez powodów wykazana na zasadzie kontrydiktoryjności.

W wyroku z dnia 25 lutego 2009 roku (II CSK 565/08) Sąd Najwyższy wskazał, że „Wykładnia art. 129 ustawy Prawo ochrony środowiska daje podstawę do przyjęcia, że znajdzie on zastosowanie do szkody obejmującej obniżenie wartości nieruchomości, jeśli dojdzie do ważnego i rzeczywistego uszczuplenia zakresu i sposobu dotychczasowego korzystania z nieruchomości lub zmuszenia właściciela do zmiany dotychczasowego jej przeznaczenia.” Z przywołanego orzeczenia jednoznacznie zatem wynika, iż art. 129 p.o.ś. może stanowić podstawę dla roszczeń odszkodowawczych w przypadku ograniczenia dotychczasowego zakresu i sposobu korzystania z nieruchomości. Mając na uwadze, iż w dniu wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku na nieruchomości powodów obowiązywały już ograniczenia wynikające z rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku i to ograniczenia dalej idące niż obecnie, roszczenia odszkodowawcze z tego tytułu nie zasługują na uwzględnienie.

W sprawie niniejszej, wbrew stanowisku powodów, nie mógł stanowić podstawy odpowiedzialności pozwanego art. 435 k.c. Sąd orzekający popiera stanowisko Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 9 kwietnia 2010 r. (III CZP 17/10, LEX nr 584036; zob. także wyrok SN z dnia 6 maja 2010 r., II CSK 602/09, LEX nr 585768 oraz postanowienie SN z dnia 24 lutego 2010 r., III CZP 128/09, LEX nr 578138) podkreślił, że: „Przepisy art. 435 k.c. w związku z art. 322 p.o.ś. i art. 129 p.o.ś. przewidują rozłączne reżimy odpowiedzialności. Za taką interpretacją przemawia również dążenie do kompleksowego uregulowania skutków ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania w zakresie szkody polegającej na obniżeniu wartości nieruchomości. Rozszczępienie tych skutków na szkody wynikające z ograniczeń przewidzianych wprost w rozporządzeniu o ustanowieniu obszaru ograniczonego użytkowania oraz szkody wynikające w emisji hałasu byłoby zresztą sztuczne”. Zresztą nawet gdyby przyjąć dopuszczalność zastosowania art. 435 k.c. jako alternatywnej podstawy odpowiedzialności, to port lotniczy nie jest przedsiębiorstwem w całości (jak wymaga ugruntowany w orzecznictwie pogląd) wprawianym w ruch za pomocą sił przyrody w rozumieniu tego przepisu, bowiem siły elementarne są wykorzystywane jedynie do części jego działalności (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 7 marca 2014 r., VI ACa 1047/13, <http://orzeczenia.waw.sa.gov.pl/>, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2012 r., I CSK 509/11, LEX nr 1215402, z dnia 23 maja 2012r., I PK 198/11, LEX nr 1219494). Nadto należy zauważyć, że przyjęcie dopuszczalności zastosowania art. 435 k.c. jako podstawy odpowiedzialności prowadziłoby do ominięcia 2-letniego terminu zawitego przewidzianego w art. 129 ust. 4 p.o.ś. i niweczyłoby funkcję gwarancyjną tego przepisu, który pozwala podmiotowi nadmiernie ingerującemu w środowisko naturalne na prowadzenie racjonalnej gospodarki finansowej, umożliwiając mu zaspokojenie roszczeń poszkodowanych w przewidywalnym terminie.

Ze względu na powyższe, Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c. Powodowie nie wykazali istnienia szczególnych okoliczności uzasadniających skorzystanie z przewidzianej w przepisie instytucji. Pomimo podniesienia już w odpowiedzi na pozew zarzutu niweczącego żądanie pozwu, powodowie konsekwentnie popierali powództwo aż do zamknięcia rozprawy. Na zasądzone solidarnie od powodów koszty składały się koszty zastępstwa prawnego (3600 zł zgodnie z § 6 punkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. 2013.490)) oraz 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Z/ odpis wyroku i uzasadnienia proszę doręczyć pełnomocnikom stron.